

บทที่ 5

การอภิปรายผลการวิจัย

วิจัยเรื่อง “ผลของการใช้นิทานที่มีต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย” ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ สมมติฐาน กลุ่มตัวอย่าง แบบแผนการวิจัย เครื่องมือในการวิจัย วิธีดำเนินการทดลอง การวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัย ซึ่งนำมากล่าวโดยสรุปดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานว่าส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์มากน้อยเพียงใด
2. เพื่อศึกษาการจัดประสบการณ์แบบปกติว่าส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยระหว่างก่อนและหลังการจัดประสบการณ์มากน้อยเพียงใด
3. เพื่อศึกษาการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานว่าส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติหรือไม่

สมมติฐานทางการวิจัย

การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ เด็กปฐมวัย ที่มีอายุ 4-5 ปี ชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 ของโรงเรียนภัทรียาอนุบาล สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน จำนวน 50 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกห้องเรียนที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน คือ เด็กมีพัฒนาการด้านระเบียบวินัยร้อยละ 75.00-84.00 แล้วทำการสุ่มอย่างง่าย

(Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก โดยมีห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

แบบแผนการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบ Nonequivalent Control Group Design (Christensen , 1985 : 185)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน แผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ แบบทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัย

1. หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย จำนวน 14 เรื่อง
2. แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน จำนวน 14 แผนการจัดประสบการณ์
3. แผนการจัดประสบการณ์แบบปกติจัดประสบการณ์ตามแนวการจัดประสบการณ์
ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ ประกอบด้วย 14 แผนการจัดประสบการณ์
4. แบบทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัย จำนวน 42 ข้อ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1 ค่าความยากตั้งแต่ .3 – .77 ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .33 – .87 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

วิธีดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการทดลองกับเด็กปฐมวัยที่เป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมด้วยตนเอง โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นดังนี้

1. ก่อนการทดลอง

1.1 เตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ซึ่งประกอบด้วย หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย แผนการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน แผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ แบบทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัย ให้มีจำนวนเพียงพอกับกลุ่มตัวอย่าง

1.2 เตรียมห้องสำหรับการดำเนินการจัดประสบการณ์ โดยผู้วิจัยใช้ห้องเรียนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 ห้องเรียน

1.3 เตรียมเด็กปฐมวัยเข้ารับการทดลอง จำนวน 50 คน แบ่งเด็กออกเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มละ 25 คน

-กลุ่มทดลอง ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน

-กลุ่มควบคุม ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติ

1.4 ทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัยก่อนเรียนกับเด็กปฐมวัย ทั้งกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม

2. การทดลอง

ผู้วิจัยทำการทดลองจัดประสบการณ์กับกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มด้วยตนเอง ดังนี้

2.1 ดำเนินการจัดประสบการณ์กลุ่มทดลอง ด้วยแผนการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน ระยะเวลาในการทดลอง 14 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที

2.2 ดำเนินการจัดประสบการณ์กลุ่มควบคุม ด้วยแผนการจัดประสบการณ์แบบปกติ ตามแนวการจัดประสบการณ์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ ระยะเวลาในการทดลอง 14 ครั้ง ครั้งละ 30 นาที

3. หลังการทดลอง

3.1 ทดสอบหลังการจัดประสบการณ์กับเด็กปฐมวัยทั้งกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยแบบทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัย

3.2 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบวัดการรับรู้ความมีระเบียบวินัย มาวิเคราะห์ด้วยวิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

วิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Microsoft Excel 2007 (ศักดิ์สิทธิ์ วัชรรัตน์, 2552) ซึ่งมีรายละเอียดในการวิเคราะห์ดังนี้

1. หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S) ของคะแนนการรับรู้ความมีระเบียบวินัย ของเด็กปฐมวัยที่ได้จากกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

2. วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยหลังจัดประสบการณ์ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมโดยใช้การทดสอบที (t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่สัมพันธ์กัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยเพื่อศึกษาผลของการใช้นิทานที่มีต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ คือ

1. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานมีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์แบบปกติมีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยหลังการจัดประสบการณ์สูงกว่าก่อนการจัดประสบการณ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การอภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการใช้นิทานที่มีต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย จากผลการวิจัยนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

จากสมมติฐานที่กล่าวว่า “การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ” จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า การจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงกว่าการจัดประสบการณ์แบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ และผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับผลงานวิจัยของปาณิสรา ปาลาศ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมการพูดความจริงในเด็กอนุบาล 1 และ 2 โรงเรียนวัดสวนดอก จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 20 คน ที่เข้าร่วมกิจกรรมเล่านิทานเพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมการพูดความจริง ทุก ๆ วันในคาบเช้าก่อนเข้าเรียนพบว่ากลุ่มทดลองมีค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการพูดความจริงหลังทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมที่ไม่ได้เข้าร่วมกิจกรรมเล่านิทานเพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมการพูดความจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของแสงอรุณ คุมกลาง (2550:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความพร้อมด้านการเขียนที่ใช้กิจกรรม

การเล่านิทานประกอบงานศิลปะสร้างสรรค์และวิธีสอนแบบปกติ ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาล ก ไก่ อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 50 คน พบว่าความพร้อมด้านการเขียนของกลุ่มที่ใช้วิธีสอนแบบการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบงานศิลปะสร้างสรรค์สูงกว่าความพร้อมด้านการเขียนของกลุ่มที่จัดกิจกรรมการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของวีรวรรณ อินทร์รุ่งเก่า (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาผลของการเล่านิทานคติธรรมที่มีต่อพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ของเด็กปฐมวัย ซึ่งประกอบด้วยด้านการแบ่งปันและด้านการช่วยเหลือเกื้อกูล ของเด็กปฐมวัย อายุ 4-5 ปี และศึกษาอยู่ในชั้นอนุบาลปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 30 คน พบว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานคติธรรมมีคะแนนเฉลี่ยจากการวัดพฤติกรรมความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ด้านการแบ่งปันและด้านการช่วยเหลือเกื้อกูล หลังการทดลองสูงกว่าก่อนทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ ยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของสมควร ผาวงษา (2553 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบ พฤติกรรมคุณธรรมด้านความสะอาด ความซื่อสัตย์ ความสามัคคี และความประหยัดของเด็ก อนุบาล โดยใช้กิจกรรมการเล่านิทาน ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านหัวช้าง โคกม่วง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 13 คน พบว่าเด็กอนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานมีคุณธรรมสูงขึ้นจากก่อนได้รับการจัด กิจกรรมการเล่านิทาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของกฤษณา สังข์วะระปริชาและประภาพร ปาจิตร (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษา เปรียบเทียบความมีวินัยในตนเอง ของเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนวชิรสารศึกษา สำนักงานเขต พื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 จำนวน 18 คน พบว่าเด็ก อนุบาลที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทวินัยในตนเองหลังได้รับการ จัดกิจกรรมสูงกว่าก่อนได้รับการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ อย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก

ประการแรก การที่เด็กมีการรับรู้ความมีระเบียบวินัยสูงขึ้น แตกต่างจากก่อนการทดลอง เนื่องจากว่าโดยธรรมชาติของเด็กปฐมวัยส่วนใหญ่ชอบฟังนิทาน เพราะนิทานให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน และตอบสนองความต้องการของเด็ก กิจกรรมการเล่านิทานจึงเป็นกิจกรรมที่เด็กชอบ นิทานจึงเปรียบเสมือนเป็นสิ่งเร้าที่ทำให้เด็กสนใจ ซึ่งความสนใจนี้เป็นแรงจูงใจภายในที่มี อานุภาพผลักดันให้ผู้เรียนเกิดความใฝ่รู้ ใคร่เรียน นำไปสู่ความอกงามและพัฒนาในทุกด้าน

ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสัณห์พัฒน์ อรุณชาติ (2542 : 2) ที่กล่าวว่า กิจกรรมการเล่านิทานเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับเด็กก่อนวัยเรียนเป็นอย่างมาก เพราะนิทานเป็นเรื่องของความบันเทิง เด็กฟังแล้วเกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลิน จิตใจกระปรี้กระเปร่า ได้รู้เรื่องราวต่าง ๆ ที่แปลกใหม่ ให้ข้อคิดคติเตือนใจ นิทานยังเป็นการสร้างเสริมพัฒนาการในทุกด้าน การเล่านิทานให้เด็กฟังเสมอ ๆ จึงเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดพัฒนาการที่ดีตามวัยของเด็ก ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญาและภาษา นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับความคิดเห็นของจินดา จำเริญ (2542 : 56-64) ที่กล่าวว่า นิทานกับเด็กจัดเป็นสิ่งที่คู่กันมาตั้งแต่ครั้งโบราณ นิทานช่วยพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ มากมาย ตั้งแต่ด้านภาษา ความคิดสร้างสรรค์ จินตนาการ การคิดหาเหตุผลและการแก้ปัญหา นอกจากนี้นิทานยังสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีให้กับเด็ก ๆ ช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การสร้างทัศนคติที่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ ช่วยปรับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้

ประการที่สอง การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กโดยใช้นิทาน นำไปสู่ประสบการณ์ต่าง ๆ เพราะการเล่านิทานมีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้างบุคลิกภาพ และช่วยส่งเสริมพัฒนาการทางด้านอารมณ์ให้แก่เด็ก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของสมศักดิ์ ปริบูรณ์ (2540 : 59-62) ที่กล่าวว่า การเล่านิทานเป็นวิธีการให้ความรู้วิธีหนึ่งที่ทำให้เด็กเกิดความสนใจใคร่เรียนรู้ สามารถจดจำ กล่าวแสดงออก และมีแรงจูงใจที่จะเปิดรับพฤติกรรมที่ ฟังปรารถนา นอกจากนี้ยังช่วยตอบสนองความต้องการของเด็ก เช่น ความอยากรู้อยากเห็น ความสำเร็จ ความต้องการเป็นที่ยอมรับ เนื้อหาของนิทานที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการดังกล่าว จะช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกสนใจ ปรารถนา และมีความสุข กระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ นอกจากนี้นิทานยังเป็นเครื่องมือการสอนที่มีประสิทธิภาพในการชักจูงให้ผู้เรียนคล้อยตาม เป็นตัวกระตุ้นแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในตัวผู้เรียน เป็นตัวกระตุ้นความคิดสร้างสรรค์และการแสดงออกอันเป็นที่พึงประสงค์ของสังคม ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและบุคลิกภาพของผู้เรียน นิทานเป็นเครื่องกระตุ้นและโน้มน้าวให้เด็กเปิดใจที่จะยอมรับพฤติกรรมด้านต่าง ๆ และตอบสนองความต้องการทางธรรมชาติของเด็กด้วย และนิทานยังเป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก นอกจากนี้นิทานยังช่วยเสริมสร้างพัฒนาการของเด็ก ทั้งทางกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาให้เหมาะสมกับพัฒนาการตามวัย และยังปรุงแต่งบุคลิกภาพแก้ไขพฤติกรรมของเด็กให้เป็นไปตามแบบของตัวละครในนิทานที่เด็กชื่นชอบ รวมทั้งยังเปิดโลกจินตนาการให้กว้างไกลและมีสัมพันธภาพอันดีกับบุคคลรอบข้าง เป็นเครื่องกระตุ้นนำให้เด็กยอมรับพฤติกรรมต่าง ๆ และเป็นตัวแบบในการหล่อหลอมพฤติกรรมและบุคลิกภาพของเด็ก

ประการที่สาม การจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กโดยใช้นิทาน เป็นการจัดประสบการณ์ที่สามารถสร้างความสนใจเด็กได้มาก เพราะเปิดโอกาสให้เด็กได้มีส่วนร่วมในกิจกรรม สนทนา

ได้ตอบ แสดงความคิดเห็น ทำให้เด็กสนใจใคร่เรียน จึงง่ายต่อการปลูกฝังและสร้างเสริมคุณธรรม จริยธรรม ที่ประสงค์ให้เกิดกับเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของกรีก ยูนิพันธ์ (2539 : 55 - 56) ที่กล่าวว่า เด็ก ๆ และผู้ฟังจะถูกกล่อมเกลาคด้วยนิทานที่มีเนื้อหาส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ทำให้เด็ก ๆ และผู้ฟังเข้าใจในความดีและความงามยิ่งขึ้น ปฏิบัติตนได้เหมาะสม

ประการที่สี่ หนังสือนิทานเกี่ยวกับความมีระเบียบวินัย ที่ผู้วิจัยแต่งขึ้น เมื่อนำไปใช้กับ เด็กในห้องเรียน เด็กสนใจ ตื่นเต้นและอยากเรียนมากเมื่อเห็นหนังสือนิทาน เพราะขนาดของ รูปเล่มและภาพประกอบเหมาะกับวัยของเด็ก สีเส้นของรูปภาพตั้งแต่หน้าปก ในเล่ม และปกหลังมี สีเส้นสดใสสวยงามดึงดูดความสนใจของเด็ก เด็กปรบมือเป็นจังหวะอย่างสนุกสนาน ขณะอ่านคำ กลอนในเนื้อหานิทานตามผู้วิจัยที่ละวรรคจนจบเรื่อง เด็กบอกว่าชอบตัวละครในเรื่องมากเพราะ สวยและเป็นเด็กดี และบอกว่าสนุกมากขณะอ่านคำกลอนเพราะมีความไพเราะน่าอ่าน เมื่อผู้วิจัยให้ เด็กตอบคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาในนิทาน เด็ก ๆ สามารถตอบได้ถูกต้องและสามารถทำแบบฝึกหัดทำ บทเรียนได้ถูกต้องเช่นกัน การที่เด็กแสดงออกในลักษณะนี้อาจเนื่องมาจาก หนังสือนิทานมีตัว ละครในเรื่องเพียงตัวเดียว มีวัยใกล้เคียงกับเด็ก มีบุคลิกโดดเด่นตรงที่นับถือศาสนาอิสลาม มี วัฒนธรรมการแต่งกาย การรับประทานอาหารตามหลักศาสนาอิสลาม หรือแม้แต่การปฏิบัติ ศาสนกิจ เช่นเดียวกันกับเด็ก และตัวแบบยังมีพฤติกรรมด้านความมีระเบียบวินัยที่ดีงาม ที่จะทำ ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข ซึ่งเด็กจะได้รวบรวมรูปแบบพฤติกรรมของตัวแบบ ที่ปฏิบัติในชีวิตประจำวันง่าย ๆ ไม่ซับซ้อนดังกล่าว เช่น การแต่งกายสะอาดเรียบร้อย มารยาทใน การรับประทานอาหาร การเก็บของเข้าที่ มาเป็นแบบที่ง่ายต่อการจดจำ นอกจากนี้รูปภาพใน หนังสือนิทานก็เป็นภาพที่มีขนาดที่เด็กสามารถมองเห็นได้ชัดเจน มีสีสันสดใสสวยงามน่าสนใจ และเนื้อเรื่องในนิทานก็เป็นบทกลอนสั้น ๆ ที่ใช้ภาษาง่าย ๆ สละสลวย เกิดความไพเราะเมื่อเด็กได้ ฟังและอ่าน ส่วนตัวหนังสือในนิทานก็มีขนาดที่เด็กสามารถมองเห็นได้ชัดเจนเหมาะกับวัยของเด็ก สอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของ Albert Bandura (1986:16) ที่ได้เสนอการเรียนรู้จากตัวแบบ (Learning Through Modeling) โดยเห็นว่าคนเรามักจะเรียนรู้ พฤติกรรมมาจากตัวแบบ โดยการสังเกตคนอื่น ๆ แล้วค่อยมาคิดว่าเราจะแสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ อย่างไร แล้วจึงค่อยลงมือกระทำ คนเรามักเรียนรู้จากตัวแบบว่าทำอะไรแล้วจึงเลือกเอาสิ่งที่ดี ๆ และเหมาะสมมาแล้วค่อยแสดงออก ซึ่งตัวแบบนี้มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้โดยทำหน้าที่ของการให้ ข้อมูล คนเราจะดูตัวแบบเพื่อเป็นแนวในด้านพฤติกรรมที่เหมาะสม และสอดคล้องกับทฤษฎีการ เรียนรู้ทางปัญญาสังคม (Social Cognitive Theory) ของ Albert Bandura ที่ได้อธิบายถึงแนวคิด พื้นฐานของทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคมว่า การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เชื่อว่าจะเกิดการเรียนรู้ แล้วคือ การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายใน เช่น ความคิด ความเชื่อ การรับรู้ ฯลฯ โดยไม่จำเป็นต้อง

แสดงออกมาเป็นการกระทำ หากบุคคลมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมภายในแล้วเขาย่อมแสดงพฤติกรรมภายนอกออกมาเมื่อมีโอกาส โดยพฤติกรรมของบุคคลที่เกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงจะถูกกำหนดจากปัจจัยทางสภาพแวดล้อม (Environment) และปัจจัยภายในตัวคน (Personal Factor) ซึ่งในการกำหนดระหว่างปัจจัยเป็นลักษณะของการกำหนดซึ่งกันและกัน (Triadic Dynamic and Reciprocal) เรียกว่า Reciprocal Determinism และระหว่างสภาพแวดล้อมกับปัจจัยส่วนบุคคล เป็นกระบวนการที่เป็นปฏิสัมพันธ์ระหว่างความสมหวัง ความเชื่อ ความสามารถของบุคคลที่ถูกพัฒนา และปรับเปลี่ยนเนื่องจากอิทธิพลของสังคมซึ่งเป็นแหล่งข้อมูล กระตุ้นการตอบสนองทางอารมณ์ โดยผ่านตัวแบบการสอน การชักจูงทางสังคม และ Bandura ได้กำหนดให้บุคคลมีความสามารถขั้นพื้นฐาน คือ ความสามารถทางสัญลักษณ์ ความสามารถในการสังเกต ความสามารถในการคาดการณ์ ความสามารถในการกำกับตนเอง และความสามารถในการโต้ตอบตนเอง จะเห็นได้ว่า ทฤษฎีการเรียนรู้ทางปัญญาสังคม เน้นแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้โดยการสังเกตว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของตน ซึ่งเป็นผลมาจากการสังเกต การฟัง การอ่าน เกี่ยวกับพฤติกรรมของคนอื่น หรือเกิดขึ้นเมื่อบุคคลสังเกตการกระทำและการเสริมแรงที่บุคคลอื่นได้รับ (ปณิตา นิรมล, 2546:12-15)

ด้วยแนวคิดและทฤษฎีดังกล่าวเป็นการสนับสนุนว่า นิทานสามารถนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ความมีระเบียบวินัยให้กับเด็กปฐมวัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ และส่งผลต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัยสูงขึ้น จึงควรนำไปใช้ในการจัดประสบการณ์ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาผลของการใช้นิทานที่มีต่อการรับรู้ความมีระเบียบวินัยของเด็กปฐมวัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ครูสามารถนำนิทานไปจัดประสบการณ์ โดยใช้การรับรู้ความมีระเบียบวินัยด้านอื่น เพื่อช่วยให้เด็กปฐมวัยเกิดความเข้าใจในการเรียนรู้ การรับรู้ได้ดียิ่งขึ้น

1.2 ครูสามารถสอดแทรกเนื้อหาที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม หรือคุณลักษณะที่พึงประสงค์ด้านอื่น ผ่านตัวแบบในนิทานได้ เพราะเด็กสามารถเลียนแบบพฤติกรรมได้จากตัวละครในนิทาน

1.3 ในการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน ครูควรบูรณาการร่วมกับการจัดกิจกรรมประจำวัน

1.4 ในการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทาน ครูควรเน้นย้ำเนื้อหาที่ต้องการชี้ให้เด็กเกิดความเข้าใจและเกิดการรับรู้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาถึงผลการใช้นิทานที่มีต่อทักษะอื่นของเด็กปฐมวัย เช่น ศิลปะ ภาษา การปฏิบัติตนตามหลักศาสนา เป็นต้น

2.2 ควรนำการจัดประสบการณ์โดยใช้นิทานไปปรับใช้กับระดับชั้นหรือกลุ่มอื่น ๆ เช่น อนุบาลปีที่ 1 เด็กพิเศษ เป็นต้น

Prince of Songkla University
Pattani Campus